

אייך קינדער בעט איך זעהר איהר זאלט אייך פירן בדרך הישר כמנהג אבותינו אייך און אייערע קינדער וואס וועט זיין א נחת רוח פאר מיר אין קבר אאיו"ש, און איך בעט אייך מישט אייך ניט אין קיין שום קהלשע זאכען און נעמט קיין אמת נור ווען עס האנדלט זיך וועגן פרנסה פאר אייך, און בכלל בעט איך אייך איהר זאלט טוהן וואס איהר קענט לטובת נשמתי למען השם.

און דאס לעצטע בעט איך אייך איהר זאלט אכט געבן אויף אייערע כשרה מיטער וואס האט עס פארדינט און זעהן עס זאל איהר גורניט פעלן, בזכות זה וועט הש"י אייך געבן עס זאל אויך זיין גוט און האבן נחת פון קינדער און קינדס קינדער און מיר זאלן אלע ערלעבן דיא ג"צ בקרוב ממני אביכם יחיאל צבי בן הרב יחזקאל עקשטיין.

דאס איז ביי מיר א וויכטיגער פונקט קיינער זאל זיך ערליכן צו זאגן אויף מיר ברבים הספדים נור לטובת נשמתי קאפיטלאך תהלים און משניות.

יוצאי חלציהם.

(1) בתם הבכורה מרת אסתר פראדל ע"ה נפטר ג' שבט תשמ"א בעלה ר' יהודה אלימלך ב"ר מנחם מענדל הכהן פקשר ז"ל נ' ה' אדר תשכ"ח מנ"כ בהר המנוחות יוצ"ח כפי שמסרה נכדתם מ' שולמית תחי' אשת ר' יחיאל וואכטל נ"י. (א) מ' ברכה תחי' אשת ר' רפאל טאללער נ"י. (ב) מ' עדינה (איידל) ע"ה אשת ר' אהרן ווייס נ"י י"צ שלה ח' ניסן. (ג) מ' אהובה (שרה ליבא) תחי' אשת ר' יעקב נתן אריה הכהן טלמון מנטליק נ"י. (ד) מ' מלכה תחי' אשת זיגי (שמחה בונם) ליקר נ"י. (ה) ר' אהרן נתן הכהן נ"י וז' מ' רחל ביילע סיגל תחי'. (ו) לאה ע"ה.

(2) בנם ר' יחזקאל חיים ז"ל נ' ה' טבת תשכ"ח וזוגתו מרת חוה ב"ר משה רעכטמאן ע"ה נ' כ"א תשרי תשכ"ט מנ"כ בהר המנוחות יוצ"ח כפי שמסר בנם. (א) ר' שמעון לייב נ"י. (ב) מ' איידל תחי'. (ג) ר' נתן נ"י. (ד) ר' אברהם ברוך נ"י.

(3) בנם ר' יצחק מאיר ז"ל נ' י"ב סיון תשמ"ה מנ"כ בהר המנוחות וזו' פיגא ב"ר יצחק אייזיק האבער ע"ה י"צ שלה י"א סיון, יוצ"ח א) ר' יחזקאל ז"ל נ' ב' אייר תשמ"א. ב) מ' איידל ע"ה נ' י"א כסלו תשמ"א. ג) מ' רייזא תחי' ובעלה ר' משה בלינסון נ"י. ד) רילע תחי' ובעלה ר' ל' שפייזער נ"י, אשתו השני' הענא ב"ר אברהם הלוי י"צ שלה כ"ו ניסן.

(4) בתם שמחה ע"ה נ' ג' כסלו תשנ"ה שם משפחת בעלה וואגנער.

אח"כ 1.234567

(5) בתם הינדא תחי' בעלה ר' שמואל הערש ב"ר יעקב אליעזר כהן נ' ל' סיון תשמ"ח מנ"כ בהר המנוחות.

(6) בתם נחמה חוה רחל ע"ה נפטרה ה' אלול תרע"ז מנו"כ בהר הזתים (מפנקס חברה קדישא של הפרושים).

(7) בתם שפרה חיי' ע"ה נ' ט' אדר ב' תשי"ד בעלה ר' אלתר משה אהרן ב"ר חיים יהודה ליב וגיטל פרלמן ז"ל נ' ה' תשרי תשמ"ו מנ"כ בהר המנוחות, יוצ"ח א) מ' לאה תחי' ובעלה ר' בנימין פייבלוביץ נ"י. ב) מ' עדינה תחי' ובעלה ר' יצחק אייזיק סופר נ"י. ג) ר' ישראל מאיר נ"י וז' מ' זהבה ב"ר חיים מנדלסון תחי'. ד) ר' מנחם נחום נ"י וזו' מ' אילנה תחי', זוגתו הראשונה מ' פנינה ב"ר יצחק ע"ה נ' כ"ה תמוז תשנ"ד. ה) ר' יחיאל צבי נ"י וזו' צפורה לבית ליבערמאן תחי'.

(8) בנם ר' נתן ז"ל נ' כ"ג שבט תשמ"ח וזו' מרת חיי' ב"ר אפרים ווייץ ע"ה נ' י"ד אדר א' תשמ"ט מנ"כ בהר המנוחות, יוצ"ח א) ר' יצחק דוד נ"י וזו' מ' צירל ב"ר יחיאל דוד חורי תחי'. ב) מ' לאה תחי' בעלה ר' מאיר מרדכי בונם נפתלי ב"ר אברהם ישעי' שושן ז"ל נ' י' אייר תשמ"ט מנ"כ בהר הזיתים. ג) ר' אברהם מנחם נ"י וזו' מ' חיה צפורה לבית גליס תחי', זוגתו הראשונה מ' אסתר מלכה ע"ה ב"ר יעקב לייב גור אריה (לויצקי) ז"ל נ' כ"ה אייר תשמ"מ מנ"כ בהר הזיתים. ד) ר' יחזקאל נ"י וזו' מ' אהובה ב"ר מאיר גלאס תחי'. ה) ר' מאיר נ"י וזו' מ' לאה תחי' ב"ר שמחה בונם ב"ר חיים עקשטיין ז"ל. ו) ר' יחיאל צבי נ"י וזו' מ' בתיה תחי' ב"ר מיכאל לייב גולומב נ"י. ז) ר' הלל יהודה נ"י וזו' מ' ברכה תחי' ב"ר אלימלך טריבלו

נ"י. ח) ר' משה נ"י וזו' מ' ליבא תחי' ב"ר שמואל צבי ווינר נ"י. ט) ר' שאול נ"י וזו' מלכה תחי' ב"ר נח גוטשטיין נ"י.

9) בתם מ' לאה תחי' בעלה ר' אברהם ב"ר יהושע פרידמאן ז"ל נ' כ"ד מרחשון תשמ"ח, יוצ"ח א) ר' יהושע ניסן נ"י וזו' מלכה ב"ר אבא משה רענערט תחי'. ב) מ' פערל חי' מינדל (פנינה) תחי' ובעלה ר' מרדכי באש נ"י. ג) ר' שלמה ארי' ליב נ"י וזו' מ' בלומא ב"ר חנוך משה רוזנר תחי'. ד) מ' אסתר תחי' ובעלה ר' אלכסנדר לוינזון נ"י. ה) מ' חנה תחי' ובעלה ר' חנוך קליינהנדלר נ"י.

10) בנם ר' משה ז"ל נ' יד אדר ב' תשנ"ג וזו' מרת פעשע לאה ב"ר חיים מרדכי גערליץ ע"ה נ' יד ניסן תשל"ג מנ"כ בהר המנוחות. יוצ"ח א) ר' משולם זושא וזו' מ' רחל תחי' ב"ר גדלי' יוסף נ"י. ב) מ' יטל קענדל (איטה) עקשטיין תחי' (בוקצין). ג) ר' מנחם מענדל נ"י וזו' מ' שרה תחי' ב"ר משה יהודה שמידוף נ"י. ד) ר' יחיאל צבי נ"י וזו' מ' חי' תחי' ב"ר שמואל יצחק זלצר נ"י. ה) ר' נתן נ"י וזו' מ' הינדא עפרה תחי' ב"ר משה יוסף ווינברגר נ"י. ו) ר' שמחה בונם נ"י וזו' מ' חנה ב"ר יהושע ליבוביץ נ"י. ז) מ' גאלדא תחי' ובעלה ר' אשר הלל ב"ר יעקב דוב אולמאן נ"י. ח) ר' חיים מרדכי נ"י וזו' מ' שולמית ב"ר משה רוזנברג נ"י.

11) בנם ר' אליעזר דוד נ"י וזו' שרה ב"ר יחזקאל גאלדמאן ממשפחת אדמור"י זעוויהל ע"ה נ' ט' סיון תשמ"ט מנ"כ בהר הזתים, אחיה הבחור נחמן ב"ר יחזקאל ז"ל נפטר ד' תמוז תשי"ד. יוצ"ח א) ר' יחזקאל ליב נ"י וזו' מ' רחל צבי' תחי' ב"ר יעקב שלום שפיגל נ"י. ב) ר' שמחה בונם נ"י וזו' מ' לאה תחי' ב"ר חנן יוחנן גולדברג ז"ל. ג) ר' יחיאל צבי נ"י וזו' דיצה תחי' ב"ר אברהם חיים שמידוב נ"י. ד) ר' אברהם נ"י וזו' לאה ב"ר לוי הכהן רבינוביץ נ"י. ה) ר' נחמן נ"י וזו' רחל תחי' ב"ר יעקב גרינבלאט נ"י. ו) מ' ציפה תחי' ובעלה ר' משה ב"ר יחזקאל דייטש נ"י. ז) ר' נתן נ"י וזו' מרים תחי' ב"ר טובי' ווייס נ"י. ח) ר' בנימין נ"י וזו' זיוה ב"ר ארי' חפץ נ"י. ט) ר' מיכאל נ"י.

12) עוד היו להם שתי בנות שנפטרו בדמי ימיהם ה"ה ריזל, ומירל ע"ה.

קונטרס ענף עץ אבות

2) זקנינו הרב אברהם אליעזר בן הרב אהרן יודא זצ"ל נולד באוהן בשנת תקצ"ח, שנה פשוטה ביום ה' י"א אדר, למד בישיבות אצל הרב דוד דייטש אב"ד דק"ק באלאשאדיארמאט, ואצל הרב ירמיהו לעוו אב"ד דק"ק אוהעל, ואצל הרב מאיר אש אב"ד דק"ק אונגוואר, ובישיבה הרמה בניקאלסבורג, וקיבל הורמנא מהני תלתא רב רבי.

אוצר החכמה

אחר חתונתו התחיל לעסוק במסחר כי לא חפץ לקבל משרת רבנות שהי' עניו גדול וחשב שאינו ראוי לאותו איצטלא להיות רב ומנהיג והי' לו מסחר קטן בכפר האלינבא ואח"כ בבאלאטאן פירעד אבל תורתו היתה אומנתו ושם לילות כימים ולא הצליח במסחרו, וכאשר ראו אנשי קהילה הנ"ל תמימותו וצדקתו וגודל תורתו בקשו ממנו שיקבל עליו כתר הרבנות והי' כבר מטופל בבנים וקבלו במר נפש כי כל מגמתו הי' ליהנות מיגיע כפו אבל מן השמים נגזרה שיהי' רועה נאמן לעדתו ומשם נתקבל לעסטערגאם אבל בעת ההוא הי' הפירצה הגדולה בישראל שהמתחדשים הרסו התקנות הישנות וגם עסטערגאם הי' מן הקהילות אשר נתקשרו עם הקאנגרעס ורצו שיכתוב תנאים עמהם לטובת הקאנגרעס שיתרצה לקבל רב חדש מסעמינאר וקרע את הכתב לפנייהם ולקח את משפחתו ונסע לווייצען והניח אותם שם, והוא נסע לפעסט ונעשה רב אצל הנגידים משפחת לאטצקא. (ונמצא חתימתו ביחד עם הרבנים הגאון"צ שחתמו איסור על הסעמינאר, העתק מזה נמצא בספר זכור ימות עולם להרב בן ציון יעקובביטש שליט"א מבני ברק).

והעיר בודאפעסט הי' שמם מתורה ויראה ולא נמצא בית תבשיל נאמן והי' מוכרים נבלות וטרפות עם חותם כשר שהרבנים היו מכת החדשים אשר עשו תקנות חדשות שלא כדת תורה, ויתקבצו אנשי חיל גדולים בתויר"ש תחת הנהגת ר' מאיר טרעביטש ור' יונה אבעלעס ויסדו את קהילת הארטאדאקסי ובחרו את זקנינו לרב והוא לא קיבל המשרה רק בתואר דיין ועמד בפרץ ויסד ת"ת תיקן עניני הכשרות והחזיק כל יסודות הדת והמנהגים וילחם מלחמת ה' באמונה ובלב שלם ובנה מקוה לטהרת ישראל אשר כמוהו לא הי' בכל העולם וכל גדולי הדור הריצו שאלותם בענין המקואות אצלו כי היתה מקוה ראשונה אשר המים עלו מן הבור לעלי' ע"י צינורות כאשר בירר בתשובותיו ונעשה למשל להעיירות הגדולות אשר יסדו מקוה לטהרת ישראל, עיין בספר אמרי דוד מהרב דוד שיק אב"ד דק"ק טאקאי בסופו ענין המקוה שיסד

שהושיבו בי"ד על זה והוא הי' האחד מהם, עיי"ש באריכות, הגאונים רבי חיים סופר ורבי יעקב קאפל רי"ך ששימשו כאב"ד בימיו לא עשו שום דבר בלי הסכמתו והי' משמש לקהילתו ל"ה שנים ונפטר ביום י"ג מנחם אב שנת תרס"ח ומנ"כ בבית החיים הישן דקהילת הארטאדאקסן בבודא (עיקרן של דברים אלו רשם אבי מורי ז"ל לבקשת אחד שרצה להוציא בימיו ספר מכל המונחים בבית החיים הישן).

וכך חרות על מצבתו:

[אוצר החכמה]

פ"נ

הרב המאור הגדול הצדיק המפורסם

מוהר"ר אברהם אליעזר עקשטיין

בן הרב הג' מוהר"ר אהרן יודא

הנקרא ר' ליב אוהן זצ"ל

שהי' דיין ומורה בקהילתנו קהל עדת יראים ל"ה שנים

ושימש עבודתו עבודת הקודש באמת ובתמים

עלתה נשמתו בטהרה שבעים לימי חייו

י"ג מנחם אב תרס"ח לפ"ק

וש"א ריזל.

נשאר ממנו כתבי יד שהי' יזכנו להוציא לאורה, נזכר בשו"ת מהר"ם שיק חאו"ח סימן ר"א, ובשו"ת עין הבדולח סימן י"ג וסימן י"ד, ובספר אמרי דוד הנ"ל בענין המקוה שעשה שיצא לאור בשנת תשכ"ד בברוקלין ע"י נכדו הרב יקותיאל מרדכי שיק שליט"א.

זקנתינו אשתו הרבנית החשובה והצנועה מ' פיגלא ע"ה היתה בתו של הגאון רבי פנחס יודא המכונה זעליג ליב ז"ל פייפער אב"ד קאוואגאארש תלמיד חתם סופר מוזכר בשו"ת חתם סופר או"ח סימן ל' ויש לנו הרבה כתבי יד ממנו שהי' יזכנו להוציא לאורה, עיין בשם הגדולים לארץ הגר אות ז', וכפי שקבלתי מכתב מהשו"ב שם הרב רבי שלמה טוסיג ז"ל (דו"ז של אשתו של בני משה מנחם נ"ו) בשנת תש"ד כתב לי שנפטר שנת תרכ"ט

קונטרס ענף עץ אבות

יום א' דראש השנה אחר תקיעת שופר שהוא בעצמו עוד היה בעל המקרא לפני הבעל תוקע ומנ"כ שם.

ומקום מנוחתה הוא מול מנוחת בעלה שהדרך מפסיק בינתיים שהסדר שם בבית החיים שמצד אחד מונחים אנשים ומצד השני נשים, ושניהם בשורה ראשונה זה מול זה, וכך חרות על מצבתה:

אוצר התכונה

פ"ט האשה הצדיקת

מרת פיגלא ע"ה

אשת חיל מפורסמת במעשי'

ומצאת חן בעיני כל יודעי'

אשת הרב הדיין מהו' אברהם אליעזר עקשטיין נ"י

נ' בטהרה מש"ק ב' מרחשון בשנת תרנ"ג לפ"ק ת'נ'צ'ב'ה'

שם אמה מ' טויבא.

אחר פטירתה נשא אשתו השני' מרת אסתר ב"ר אורי הכהן ש"א מינדל שעלתה אחרי פטירת בעלה לעיה"ק ירושלם ונפטרה י"ב טבת שנת תרפ"ו לפ"ק ומנ"כ בהר הזיתים.

לחותנו רבי זעליג ליב ז"ל, הי' עוד חתן הרב יוסף שמואל הערשלער זצ"ל שהיה מלפנים רב בק"ק סאבאדי (כך חתם עצמו על מכתב המובא במרא דארעא ישראל) שעלה לאה"ק ביחד עם הרבנית מ' חנה אחותו של זקנתנו ומהם הסתעף משפחת הערשלער פעה"ק (כ"כ רבי יחיאל צבי עקשטיין הג"ל, וכך אמר לי רבי יונה הערשלער ז"ל נכדו, שאנשים אחים אנחנו מבני משפחה אחד) ומנו"כ בהר הזיתים בבית החיים הישן. (ומילתא דתמיה חרות על מצבת אשתו מ' חנה ע"ה בסוף נוסח המצבה בת ר' טובי', וחקרנו אח"ז ומצאנו בפנקס החברא קדישא מהרשומה של יום יומית בשעה שבאה למנוחת עולמים כתוב שם בת רבי פנחס יהודא רק אחרי כמה שנים תיקן בפנקס רבי אשר ליב בריסק ז"ל בעל המחבר ספר חלקת מחוקק, וכנראה שטעותו הי' כי שם אמה היתה טויבא, והוא עבר על המצבות וראה חרות עליו ש"א טויבא, (דכך הוא המנהג בחו"ל לכתוב כן) ובא"י לא כתבו ש"א

חשב שזה טובי' ותיקן מה שתיקן, וגם לפי מה שכתבו השם בסוף המצבה ולא בתחלה חנה בת ר' טובי' נראה דזאת תיקנו אחרי כן דש"א הי' המנהג לכתוב בחו"ל בסוף המצבה, ונאמנים עלינו תרי עדים רבי יחיאל צבי ז"ל, וגם פנקס החברא קדישא שנרשם ביום פטירתה בת רבי פנחס יהודא).

בענין יוצאי חלציו של רבי אברהם אליעזר ז"ל כפי הידועים לי, היו לו ארבעה בנים ושלוש בנות ואיני יודע סדר לידתם האחד זקני הרב אלכסנדר, השני זקני של אשתי הרב דוד, השלישי ר' חיים, והרביעי ר' אהרן יודא המכונה ליב, ובנותיו כפי הידוע לי אחד בשם מכלא, השני בשם מינדל, והשלישי בשם חנה.

(1) מזקנינו הרב אלכסנדר ז"ל נאריך ממנו להלן, (2) זקנו של אשתי הרב דוד ז"ל הי' משגיח בבית המקולין אחר חתונתו ואח"כ מהת"ח לומדי שיעורים בש"ס ¹²³⁴⁵⁶⁷חברה ובסוף ימיו במושב זקנים של הקהילה הארטאדאקסים והי' שם ממגידי השיעור, בשנת תש"ה בשנות השואה בחזרתו פעם למושב זקנים מבית בנו חותני ר' שלמה צבי ז"ל ^{אוצר החכמה} נעלמו עקבותיו ולא נודע מה קרה עמו ונקבע יום היא"צ לער"ח שבט שבאותו זמן שרפו שם הרשעים הבית החולים הארטאדאקסים עם החולים שבתוכו ועשו הריגות במושב זקנים הי"ד.

אשתו מרת רחל נפטרה ביום י"ב תשרי שנת תש"ב, וכך חרות על מצבתה:

פ"ט האשה החשובה הצנועה עטרת בעלה תפארת משפחתה

מ' רחל בת טויבא

נפטרה י"ב תשרי תש"ב לפ"ק,

ואחרי השואה חרתו על מצבתה שורות אלו.....

שבעלך אבינו הצדיק

מוהר"ר דוד ב"ר אברהם אליעזר עקשטיין

ראב"ד דקהילתנו

ובנך אחינו ר' יחזקאל שרגא ז"ל

נהרגו על קדה"ש ולא ידע איש את קבורתם ת'נ'צ'ב'ה'.

והיא היתה בת רבי יהודה שיק ז"ל מווייצען מנו"כ שם בבית החיים החדש נפטר לבית עולמו שנת תרס"ה ואשתו מ' טויבא מנו"כ בבית החיים הישן ע"י הורי' ויא"צ שלה היא י"ב כסלו תר"ם בת רבי אברהם נפתלי שמידל ז"ל מנו"כ שם ויא"צ שלו י"ח אב תר"ט (נכדו רבי מיכאל דוד שמידל שליט"א הגר בבני ברק יו"ר אתרא קדישא ב"ר פנחס ב"ר מיכאל ב"ר קלונימוס ב"ר אברהם נפתלי) ואשתו מרת פראדל בת רבי קלונימוס ומ' יטל ז"ל יא"צ שלה כ' סיון תרמ"ד מנו"כ שם, ועל מצבת רבי אברהם נפתלי ז"ל כתוב שהי' צדיק, וכפי הגראה שהי' מנכבדי ווייצען והי' מהמתישבים הראשונים שם, כי מחו' הי' אב"ד דשם רבי אשר אנשיל ניימאן ז"ל שבנו רבי משה שמואל ז"ל הי' חתנו, וגם הדיין זקנינו רבי ליב עקשטיין ז"ל הי' מחותנו כי בנו רבי שמחה בונם הי' ג"כ חתנו, והם גידלו בביתם בני ר' יהודה שיק ה"ה רבי דוב בער ז"ל וזקנתי מ' רחל ע"ה, כי אמם נפטרה כשהי' צעירה לימים אחר שנולד להם בתם מ' טויבא אשת ר' משה קאטצבורג ז"ל שמנו"כ בהר הזיתים שנקרא על שמה, והי' לו עוד בנים ה"ה רבי שמשון שיק ז"ל, ואח"כ נשא זיווג שני ה"ה האשה מ' מלכה והי' לו בן ממנה רבי מתתי' שיק ז"ל.

(א"ה: לפי מה ששמעתי מרבי יחזקאל ב"ר משולם זלמן ז"ל קאטצבורג ממאנטריאל ששמע מאביו דרבי יהודה שיק ז"ל הי' ממשפחת שיק המיוחסת לרבינו התוספת יו"ט, ואין לנו עדיין בירור ע"ז איך, רק מה שידוע לנו מה שכתבו בספרי הדורות שרבי חנוך העניך שיק אב"ד שקאלוב במדינת רוס' הוא הי' בנו של מורנו רבי שמואל שיק ואשתו מרת ניסל בת רבי משה הלוי העללער בן רבי נתן בן האשה מרת ניסל אשת האלוף המרומם רבי וואלף סג"ל בת רבנו התו"ט, ולו הי' ארבעה בנים שהגיעו חלק מהם לאונגארין והי' מהם בגלילות בודאפעסט דלפי השערה בא משפחתנו מגזע זו).

בנם ר' שלמה צבי ז"ל הוא הי' חותני והי' ירא ה' במצותיו חפץ מאוד הולך בתמימות ונהנה מיגיע כפו, כשהגיע לפרק האיש מקדש נשא את אשתו הצדיקת מרת מלכה כלומא ב"ר משה זאב קאלמאן שהי' שו"ב באילאק, ואח"כ משגיח על אפיית המצות אצל הקהילה הארטאדאקסי בפעסט, נפטר בש"ט בח' כסלו שנת תש"ה, ש"א הי' ר' קלונימוס צבי שו"ב בק"ק ראב סיגעט הנקרא דיא"ר. ש"א מרת פייערל ע"ה. מנו"כ בפעסט, והוא הי' בנו

של רבי שלמה קאלמאן מנו"כ בסערדאהעל, ב"ר בנימין קאלמאן מסערדאהעלי ואשתו מרת רייצל, חתן רבי מיכאל בלויא וזוגתו לבית פאשקוס (שממנו הסתעפה משפחת בלויא בא"י) (א"ה ולפי מה ששמעתי מרבי מאיר ב"ר יחיאל בלויא מירושלם שהגזע הוא מבעהמ"ח ספר אור חדש על פסחים וקידושין שהוא נכד הפנים מאירות, דבת האור חדש מנו"כ בצעהלים, הי' שמה חי' שרה אשת רבי שמחה בלויא).

אשתו של רבי משה זאב ז"ל היתה הצדיקת מרת לאה ב"ר אברהם פעלדמאן שו"ב וחזן בק"ק פעסט נפטר נפטרה בשווייץ, שהיתה בסוף ימיו אצל בנה הרב אהרן דוד קאלמאן נ"י שגר שם בציריך, וכך חרות על מצבתה:

1234567 תחילת

פ"נ האשה הצדיקת

מרת לאה ע"ה ממשפחת פעלדמאן

אשת מה"ר משה זאב קאלמאן ז"ל

נפטרה בשיבה טובה כ"ב שבט תשי"ח לפ"ק

ל'תורה הדריכה בני',

א'ביונים ישבחו חסדי',

ה'צטינה בתמימות מעשי',

ת'נ'צ'ב'ה,

ויאר צייט של רבי אברהם פעלדמאן ז"ל י"ב תמוז תרפ"ב, מנו"כ בבית החיים הישן של קהילת ארטאדאקסים בבודא מצבתו הרוס כעת שצריך תיקון, והוא הי' בנו של רבי שמעון צבי פעלדמאן מאונגוואר ומנו"כ שם נפטר ו' אייר תרמ"ד, וזה נוסח מצבתו:

פ"נ

איש יקר ונחמד

מו"ה שמעון צבי בן מו"ה אהרן ז"ל

נפטר ו' אייר

שבעים שנה היו ימי שנותיו מנעוריו תם וישר באורחותיו

קונטרס ענף עץ אבות

עסק באמונה במלאכת שמים וחפר ומצא באר מים חיים
 ..... נין ונכד ..... צאן קדשים ..... בקר וערב .....
 יום הששי ..... שנת תרמ"ד

ואשתו מרת מלכה בלומא ע"ה מנו"כ בהר הזיתים שעלה אחר פטירת בעלה
 ביחד עם בנה רבי מנחם מענדל ז"ל עם בניו ובנותיו
 וזה נוסח מצבתה

פ"נ

האשה הצנועה והחשובה

[אח"כ תחבמה]

מ' מלכה בלומא

מאונגוואר

בענייה וביגיעת כפה

החזיקה את בניה לתורה וע"ה

ובצדקה וגמילות חסדים עסקה

נפטרה א' דר"ח אדר

ש' תרח"ם לפ"ק

תנצב"ה

בת ר' אברהם וזה נוסח מצבת בנם שמנו"כ בהר הזיתים

פ"נ

איש ישר הולך בתום

גדל בתורה וביראה

מו"ר מענדל פעלדמאן

ב"ר שמעון צבי מאונגוואר

שולכ"ע עש"ק א' ניסן תרנ"ב

תנצב"ה

קונטרס ענף עץ אבות

והי' להם עוד בן רבי שמריהו ז"ל וגרה בהודו נאנאש ושם מנו"כ
זזה נוסח מצבתו

פ"נ

איש נעמי אהוב ונחמד [אוצר החכמה]
תם וישר יושב אהלים
תלמיד מובהק של אדונו
בעל כתב סופר זצ"ל
הגה בתורת ה'
ולמד עם נערי בני ישראל
והרביץ תורה כחמשים שנה
והעמיד הרבה תלמידים
גם הרבה בתעניתים וסיגופים
הלך למנוחה ויגוע וימת זקן ושבע [אח"ח 1234567]
ימים בן תשעים שנה... הרבני
ירא ה'
שמרי'... פעלדמאנן ע"ה
בן מו"ה שמעון צבי ז"ל
חתן הרב הצדיק
מוה"ר פנחס דוד ז"ל
נפטר י"ז ונקבר... חודש אדר הראשון
שנת... לפ"ק
תנצב"ה

ועוד בן הי' להם רבי אהרן ז"ל שמנו"כ באונגוואר, וזה נוסח מצבתו:

פ"נ

מו"ה אהרן בן התורני מו"ה שמעון צבי זצ"ל פעלדמאנן

קונטרס ענף עץ אבות

א"ש ירא ה' כל ימי חלדו,
ה'לך ישרים וחפץ בתורתו,
ר'דף אהב שלום כאהרן הכהן,
נ'פשו בקש זאת עד יום מותו,
ב'נ"ו הרריך לתורה ויראה,
ש'מ'ע'ו'ן אביו ת"ח במדות טובות,
צ'ב"י וחמיד היה לדורות,
ב'נים אהובים בעיני ד' והבריות,
ו'.... עד יבא ינון בבשורות טובות,
נפטר בש"ט כ"ג חשון תרפ"ג תנצב"ה,

אוצר החכמה

(א"ה שמעתי מר' דוד זינגער שליט"א מארה"ב ששמע מזקינתה מלכה בלומא דאויז ע"ה בת רבי שמריהו ז"ל פעלדמאן שרבי שמעון צבי ז"ל הוא מגזע אחיו של בעל התניא, וכך נראה ממצבתו שהי' בנש"ק דחרות שם נין ונכד ושאר התיבות נמחק וחבל על דאבדין).

אשתו של רבי אברהם פעלדמאן ז"ל היתה מרת שווארצל ע"ה יא"צ שלה י"א שבט, והיא היתה בת רבי אהרן ברויאר ז"ל מפרעשבורג ואשתו מרת שרה גליקל ע"ה, והיא היתה בת הצדיק המפורסם (כך מכנהו באבני בית היוצר) רבי שמואל דייטש ז"ל, שסידר והוציא לאור סדר עבודת קרבנות להיעב"ץ בקיצור ונמצא עליו הסכמת חתם סופר ז"ל, (ואמר לי הרה"ג רבי משולם זושא קינסטליכער שליט"א יו"ר מרכז להנצחת יהדות הונגרי', שהוא הי' מהממונים בחברא קדישא בפרעשבורג, וחתם עצמו רבי שמואל בר"א דייטש, כנראה בת רבי איציק דייטש ז"ל שהי' ג"כ ממונה בחברא קדישא והסדר הי' דעבר משרה זו מאבות על בנים או בני המשפחה ורבי שמואל ז"ל נעשה חבר בחברא קדישא כשהי' עדיין עלם, ונראה שאביו הכניסו בתור חבר, ורבי איציק ז"ל הי' ב"ר משה ליב קרעמזיר (מובא באבני בית היוצר) ב"ר יצחק ב"ר בער אב"ד גלוגא וקרעמזיר, ורבי משה ליב ז"ל הי' חתן רבי קאפיל דייטש שהי' מראשי הקהלה בפרעשבורג בשנת תק"ח ונפטר תקכ"ה, בן רבי חנוך יהודה דייטש המכונה העניך ליב בן כה"ר מענדל דייטש אב"ד

געדונג, והגאון רבי דוד דייטש בעהמ"ח אהל דוד הי' ג"כ נכד רבי חנוך יהודה דייטש מבנו רבי מרדכי דייטש בעהמ"ח ספר מר דרור וכתוב בשם הגדולים שהוא ממשפחת רבינו יהודה החסיד).

ורבי שמואל דייטש ז"ל הי' חתן הגאון רבי מרדכי טאסק ז"ל ראב"ד בפרעשבורג למעלה מיובל שנים ונפטר בן צ"ג שנה י"ג טבת תקצ"ז, (עי' בשם הגדולים לגדולי הונגרי' עליו ובספר אישים חת"ס להרב זושא קינסטליכר שליט"א, ומובא ג"כ בספר מתא דירושלים בנידון אתרוגי מצוה, ועוד חתן הי' לרבי אהרן ברויאר ז"ל ה"ה רבי אליעזר נויפלד ואשתו מרת אסתר מנו"כ בווען שמהם הסתעפה משפחת נויפלד ונמצאים מהם פה בירושלים עיה"ק).

אשר החסידות

וכך חרות על מציבת חותני בהר הזיתים:

פ"נ

איש תמים ופועל צדק ירא ה'
זכה להעמיד דור ישרים יבורך
ר' שלמה צבי ב"ר דוד ז"ל עקשטיין
נכד הרה"ג ר' אברהם אליעזר עקשטיין
ראב"ד דקה"י פעסט יצ"ו
נפטר בשם טוב ביום ש"ק כ"ד שבט תשל"ג לפ"ק
שם אמו רחל ת'נ'צ'ב'ה'

לזכרון עולם אביו ר' דוד בן הרה"ג אברהם אליעזר זצ"ל שנעלם בשנת תש"ה ולא נודע קבורתו היאר צייט נקבע ליום ער"ח שבט ת'נ'צ'ב'ה', וכך חרות על מצבת אשתו חמותי ע"ה

פ"נ

אשת חיל עמרת בעלה חכמות נשים בנתה ביתה
אשה יראת ה' צנועה ותמימה תפארת משפחתה
מ' מלכה בלומא ע"ה

קונטרס ענף עץ אבות

אשת ר' שלמה צבי ז"ל עקשטיין

בת מו"ה משה זאב קאלמאן ז"ל

מפעסט יצ"ו

נפטרה בש"ט ט"ו תמוז תשל"ה תנ"צ'ב'ה.

יצאי חלציהם

(1) בנם רבי קלונימוס אליעזר ז"ל אב"ד דקהילת חרדים בוענאס איירעס בארגנטינה שנשלח לשם ע"י כבוד קדושת רבינו הגה"ק מסאטמאר זצוק"ל ופעל הרבה למען קיום היהדות שם, ומלפנים הי' בארץ ישראל והי' רב בעירה ע"י חיפה ועשה הרבה עבור קיום הדת, ומנו"כ בקרית יואל מאנארא סמוך ונראה לציון קודש הקדשים של רבינו מסאטמאר ז"ל, וזה נוסח מצבתו:

נפלה עטרת ראשנו פ"נ

הרב הגאון הצדיק המפורסם מוהר"ר קלונימוס אליעזר זצ"ל

בן מו"ה שלמה צבי ז"ל עקשטיין,

אב"ד ור"מ בק"ק קהל חרדים בוענאס איירעס יצ"ו למעלה מכ"ט שנה,

ק'הלת בוענאס איירעס בילל תזעק מרה,

ל'וקח אדוננו מעל ראשינו והוסרה העטרה,

ו'כיתומים היינו ואין אב הרועה הנאמן,

נ'זר ראשינו הי' אוהב ואהוב כאב רחמן,

י'מי חייו הקדיש להעמיד את הדת על תלה,

מ'נעוריו ועד פטירתו שש לעשות צדק בגילה,

ו'בכל מקומות כהונתו הרבה תורה וטהרה בישראל,

ס'מך ברכיים כושלות ורכים השיב לדת אל,

א'רץ לא זרועה חרש ומוסדות ומקואות בנה,

ל'עדת הספרדים האיר דורות ישרים לכוננה,

י'תומים ואלמנות ושכורי לב היו באי ביתו,

ע'ורר רבים לדמעות בנועם שיחו ותפלתו,

ז'כה להעמיד מאות בתים נאמנים לה' ותורתו,

ר'ך כקנה שפל ברך וגבור כארי לקנא לדתו,
 זכרון רבוה"ק מגאלאנטא ומביקסאר זי"ע ששימש לא מש מלפניו,
 ציר נאמן לשולחו רביה"ק בעל ויוא"מ זי"ע בו הי' דבוק בכל עניניו,
 ל'משפחתו וקהלתו הק' ימליץ יושר עדי יעמוד לקץ לגורלו,
 נפטר יום ה' לס' דמשק אליעזר (לך) י"א מרחשון תשמ"ז לפ"ק
 והובא למנוחתו באבל כבד במעמד אלפים מישראל,
 שם אמו מלכה בלומא ע"ה תנ'צ'ב'ה',

1234567

זוגתו הרבנית מ' פעסל תחי' ב"ר צבי הערש ווייס ז"ל, יוצ"ח א) ר' יוסף
 נ"י וזוגתו מ' חי' רבקה תחי' ב"ר מרדכי הירש נ"י. ב) ר' דוד נ"י וז'
 גיטל דינה תחי' ב"ר משה ב"ר יעקב פריד ז"ל מנייפסעט נ' כח תמוז תשנ"ג
 מנ"כ בקרית יואל מאנארא. ג) ר' ישראל מנחם נ"י וז' מ' ברכה ב"ר ברוך
 מילער נ"י. ד) מ' שבע תחי' ובעלה הרב נפתלי שרגא פייכל אברהם סופר
 נ"י אבדק"ק ור"מ דקהל חרדים בבונעס איירעס. ה) הרב משה זאב נ"י רב
 ויו"ר לעניני כשרות דקהל חרדים בבונעס איירעס וז' מ' חי' גיטל ב"ר לייבל
 גליק נ"י. ו) ר' יהושע נ"י וז' מרים תחי'. ז) הרב אברהם נ"י נשיא המוסדות
 דקהל חרדים בבונעס איירעס וז' מ' אייגא תחי' ב"ר יצחק מענדלאוויטש נ"י.
 ח) ר' שלום מאיר נ"י וז' רבקה ב"ר משה יהודה ב"ר חיים אליעזר ווייס
 מקלויזנבורג נ' ז' כסלו תשנ"ג מנ"כ בקרית יואל מאנארא. ט) מ' רחל תחי'
 ובעלה בני ר' אשר יעקב נ"י. י) מ' לאה תחי' ובעלה ר' משה יודא נ"י ב"ר
 ישראל מאיר ז"ל עקשטיין. יא) מ' שרה תחי' ובעלה ר' ארי' דוב קארנבלי.

2) בתם מ' שווארצל תחי' ובעלה ר' דוד ווייס נ"י, יוצ"ח א) פיגא תחי'
 ובעלה ר' יעקב המר נ"י. ב) מ' רחל תחי' נ"י ובעלה ר' אפרים פישל
 ריזל נ"י. ג) מ' רבקה תחי' ובעלה ר' שמואל שפילמאן נ"י. ד) ר' אברהם
 נ"י וז' מ' טשארנא תחי' ב"ר משה טובי' פערערווייס נ"י.

3) בתם אשתי מרת אסתר תחי'.

4) בנם ר' אברהם נ"י וז' דינה תחי'.

5) בתם מ' יהודית תחי' ובעלה ר' נח בענצעלאוויץ נ"י, יוצ"ח א) רבקה
 תחי' ובעלה ר' אברהם שיף נ"י. ב) מלכה בלומא תחי'.

(3) ר' חיים ב"ר אברהם אליעזר עקשטיין ז"ל מנ"כ בבית החיים החדש של קהילת הארטאדאקסי בפעסט, וכפי ששמעתי שהוא ועוד אחר בשם חיים היו הראשונים שנקברו שם מה שמתאים לשם בית החיים, וזוגתו מרת לאה ע"ה מעיר סאטמאר, בנם רבי יהושע ז"ל וזו' מ' חנה ע"ה בת ר' מנחם יודא ורחל ז"ל למשפחת קלוגער, נהרגו בשואה הי"ד ונקבע י"צ שלהם ט"ז תמוז, נשארו מהם שני בנות מ' שרה תחי' נשאת לר' יצחק גנזל ג"י, מ' לאה תחי' נשאת לר' אליעזר שפר ג"י, בנם ר' שמחה בונם ז"ל נפטר בא"י בחיפה ביום ט"ו ניסן אחרי שהתפלל כשליח ציבור תפלת טל בבית הכנסת שבשכונתו, וזוגתו מ' גאלדא ע"ה ממשפחת אייבשיץ נפטרה י"ב מנ"א מנו"כ בהר הזיתים, יוצ"ח בנם ר' שמואל חיים ג"י וז' מ' מרים תחי' ב"ר משה עהרענטאל ז"ל בתם מ' לאה תחי' אשת ר' מאיר עקשטיין ג"י

(4) **בנם** ר' ליב ז"ל אין לי ידיעה פרטית מהם שהוא נסע לאמריקא בימים אוצר החכמה ההם ולא הי' לו שום קשר עם המשפחה.

(5) בתם מ' מכלא נשאה לאיש אחד ממשפחת נייגעווירץ מנו"כ בפעסט ג"כ אין לי שום ידיעה מהם.

(6) בתם מ' מינדל נשאה לר' יצחק הכהן ראפאפארט ממשפחת ראפאפארט החשובה מנו"כ בפעסט ג"כ אין לי ידיעה מיוצאי חלציהם.

(7) בתם מ' חנה נשאת לר' חיים ב"ר ישראל משה וויינבערגער שהי' רב בהארשפאלווא בעפערעזש, והוא הי' משגיח אצל הקהילה הארטאדאקסי, בסוף ימיו אחרי השואה גר באמריקא ונפטר שם בשיבה טובה כ"ח שבט, אשתו מרת חנה ע"ה נפטרה עוד בפעסט כ' ניסן, י"צ של בתם מ' פיגלא ע"ה כ"ח שבט, בנם ר' דוד יודא ז"ל י"ב שבט, בנם ר' אברהם אליעזר ז"ל ה' אייר, ובנם ר' יצחק ז"ל כ"ד תשרי, קבלתי זה מרבי אהרן מאיר בלוי ג"י בעלה של מרת פיגלא ע"ה שגר באמריקא, ויש שם עוד שני חתנם בעל של בתם ברכה בשם בירנבוים, בעל של בתם טויבא בשם ר' צבי הערשל שפייער ז"ל, ועוד בת יש להם מ' שרה צבי' אלמנת ר' אברהם שמעון קאפללער ז"ל.

(3) עיקרן של דברים שאני כותב כעת מרשימת א"מ ז"ל כנ"ל, זקנינו הרב אלכסנדר בן הרב אברהם אליעזר ופיגלא ז"ל עקשטיין נולד בשנת תרכ"ג

^{מחבר} ^{החכמה} ^{החכמה}

בכפר האלינבא במחוז הנקרא עבר לדונא במדינת אונגארין ונקרא שמו אלכסנדר
אחר בנו של בעל תוספת שבת, למד בישיבת הגאון ר' מנחם הכהן פרוסטיץ
אב"ד דק"ק צעהלים מתלמידי מרן הגה"ק בעל חתם סופר ז"ל, ואצל הגאון
רבי משה פאללאק ז"ל אב"ד דק"ק באניהאד, שאביו הגאון רבי יצחק זעקל
הלוי ז"ל פאללאק גם עזר לו בהנהלת הישיבה שהי' ג"כ מחשובי תלמידי
מרן בעל חתם סופר ז"ל, והי' תלמיד חביב לרבותיו.

ובשהגיע לפרק האיש מקדש נפל בגורלו אשה חשובה וצדיקת מרת קלעריל
חיה בת הרב נפתלי חיים ליבער ז"ל בנו של הגאון רבי נתן בנימין
ליבער המכונה רבי נטע וואלף שהי' ראב"ד בק"ק פרעסבורג בימי הכתר
סופר ושבת סופר ומנו"כ שם בבית החיים החדש קבר שני ממרן בעל כתב
סופר ז"ל, וזה נוסח מצבתו:

פ"נ הרב הגאון הגדול המפורסם צדיק נשגב שמו נודע לתהלה

מו"ה נטע וואלף ליבער זצ"ל

אשר הי' פה רב"ד לערך עשרים שנה,

נ'טל תפארת העיר גלה כבוד עדתו,

ת'ורה חגר שק כי אבד כלי חמדתו,

נ'פל שר וגדול על ישראל הופיע הדרתו,

ב'מרחבי תבל שמו נודע משוש כל הארץ,

נ'זר תפארת הדור גודר גדר ועמד בפרץ,

י'שב על מדין חכמי הדור הריצו אליו שאלותיהם,

מ'י כמוהו דעה מורה האיר כאור תעלומותיהם,

י'ם תלמוד בבלי וירושלמי עבר עד גדותיו,

נ'חמדים מזהב ופז נועם פניני אמרותיו,

נפטר ביום ש"ק י' כסלו שנת ת'רמ"א

ושם אמו שרה ע"ה ת'נ'צ'ב'ה,

פ"ט

אשה גדולה וחכמה צנועה וחסודה

מ' מילכה בילה ע"ה

אשת הגאון מו"ה נטע וואלף ראב"ד

תורת חסידות

צפה ני"ו

הדריכה את בני' לתורה וליראה

נו"נ ז' חשון תרל"ו לפ"ק

ש"א איגלא

תנצב"ה

ואביו של רבי נטע וואלף ז"ל הי' הקצין רבי אברהם שמואל המכונה זאנויל מעיר ווייזענדארף פו"מ כ"כ בהקדמת ספרו שארית נתן בנימין.

אחרי חתונתו ישב בבית חמיו בכפר טארקאן שתי שנים על התורה ועל העבודה ושם לילות כימים בהתמדת לימודו, ואח"כ התחיל במסחר לפרנסת ביתו אבל לא הצליח ושב לבית אביו לפעסט וקיבץ אנשים יראים אשר באו אז להתיישב שם מפולין ויסד עבורם בית המדרש בשוק החדש טיסא קאלמאן טער והי' להם לרב ומגיד מישרים, מרגליות הי' בפיו מגיד נפלא שמשך לב השומעים ורבים השיב מעון, ומשם נתקבל לדיין אצל היראים בבאסקאוויץ בבית מדרשו של המחצית השקל, אבל לא האריך על כסא הרבנות שנפל מחלוקת בינו ובין המתחדשים שם, שעשו תקנה חדשה שאל ישאו עוד נפטר לבית עולמו ביד ועל הכתפיים כמנהג הקדום רק בעגלה עם סוסים כמנהג הגוים וקנו החברה קדישא כבר עגלה בשביל זה, ובאותו הזמן נפטר שם איש אחד זקן וירא ה' שהניח צואה שישאו אותו דוקא ביד כמנהג הקדום והרב דשם שכבר הי' נוטה לכת המתחדשים פסק שאי אפשר לעשות צואה נגד תקנות החברא קדישא וקבעו זמן הלוייה אחרי צהרים לשאת אותו בעגלה כרצונם וקנא זקינינו קנאת ה' צבקות לקיים מצות המת כמנהג הקדום והלך לבית הנפטר עם מנין אנשים יראים ולקחו הנפטר בידים ועל הכתפיים לבית החיים וקברו אותו כהלכה בלי רשות החברא קדישא ונעשה מזה מחלוקת גדולה והלכו המתחדשים אל שופט העיר ויצא הפסק שהוא צריך לעזוב את

העיר והיו לו גם עגמת נפש אחר שמתו לו שלשה ילדים קטנים ועזב את העיר בלא כלום וחזר שנית לבית אביו לפעסט.

[1234567]

ואחר זמן קצר נתקבל משם להיות דיין בק"ק שעבעש קעלמעש אצל עפערעש, קהילה ישנה שהיו אנשיה יראים ושלמים והי' להם רב זקן בן מאה שנה, והתנו עמו שאחר פטירת רבם הזקן יתנו עליו כתר הרבנות, אבל גם שם לא האריך ימים שנפל שם שריפה גדולה במקום שגרו היהודים נשרפו בתיהם וכל הונם וגם הבית המדרש נשרף והוא נכנס לשם באמצע השריפה להציל הספרי תורות במסירת נפש ממש ועל ידי השריפה נדלדלו הבעלי בתים ולא הי' סיפק בידם לשלם לו די סיפוקו והוכרח לעזוב אותם וחזר שלישית לבית אביו.

וגמר בדעתו לקבץ אנשים יראים שבאו להתיישב בפעסט ולא הי' להם התקשרות עם הקהילה הארטאדאקסי ועי"ז הלכו מדחי אל דחי בענין שמירת התורה והמצות, ובעזר הקהילה העמיד להם בית מטבחים כשרים ות"ת וחברות ללימוד תורה והתחזקות וקשר אותם שיהיו בעלי בתים של הקהילה ועי"ז נפח באפם נשמת חיים שנשארו ליהודים יראים וכשרים, ויסד עמם בית המדרש ברחוב נעפעלעיטש וברחוב גאראי והי' לו ג"כ ישיבה עם בחורים שלמד עמהם בהתמדה וגם הי' אומן נפלא והכניס אלפים בברית של אברהם אבינו ע"ה.

אבל ימיו היו מעטים כי שבר על שבר בא עליו מתה אשתו הראשונה מרת קלעריל חיה בת בונא ל"ז שנה לימי חייה בשנת תרס"ב, מנ"כ בבית החיים הישן דקהילה הארטאדאקסי בבודא סמוך אחר קבר חמותה מ' פיגלא ע"ה, וזה נוסח מצבתה:

פ"ט האשה הצנועה והצדיקת מפורסמת במעשיה מצאת חן בעיני כל רואיה מ' קלעריל חיה

אשת הרב מוה"ר סענדער עקשטיין
י"נ בטהרה ל"ז לימי חייה י"ב אלול שנת תרס"ב
ת"נ'צ'ב'ה'.

שם אביה ר' נפתלי חיים שם אמה מ' בונא ע"ה שהיתה אשה זקנה וחי' הרבה שנים אחרי פטירת בתה, והיתה גרה בפרעסבורג ומסופר עליה שקמה בכל בקר בהשכמה ולבשה בגדי שבת והתפללה שחרית ואמרה כשהולכים לעמוד לפני מלך גדול צריך להתלבש בבגדי שבת ולא עם הבגדים שהולכים ועובדים בו כל היום, כמו שפי' רש"י בפ' תרומת הדשן ופשט את בגדיו אין זו חובה אלא ד"א שלא ילכלך בהוצאות הדשן בגדים שהוא משמש בהן תמיד בגדים שבשל בהן קדרה לרבו אל ימזוג בהן כוס לרבו לכך ולבש בגדים אחרים פחותין מהן.

1234567

אוצר החכמה

מזקנתי קלעריל חיה נשואו ארבעה ילדים, (1) אבי מורי ז"ל הי"ד, (2) דודתי מרת טויבא ע"ה, שנפטרה בירושלם י"ב שבט תשכ"ה ומנ"כ בעיה"ק ירושלם בהר המנוחות, ובעלה ר' יצחק אייזיק שהי' בנו של ר' זאב ווייס ז"ל שהי' מראשי הקהילה בקלונבורג, י"ד שלו ה' כסלו מנ"כ בעכו, בתם קלעריל חיה ע"ה ובעלה ר' דוד ז"ל פריעדמאן גרו בלאנדאן ונמצא שם מיוצאי חלציהם, בנם ר' אברהם אליעזר ווייס נ"י גר בבני ברק ונמצא מיוצאי חלציו בירושלם ובבני ברק, בנם ר' אלכסנדר ומשפחתו, ובנם זאב, בנם יעקב יודא, בנם משה אהרן, בתם פיגלא ומשפחתה, נהרגו על קדה"ש בשנת תש"ד בחורבן הנורא שהי' לעם ישראל בארצות אייראפא הי"ד.

(3) בתם מ' פיגלא נשאת לר' ברוך ב"ר מנשה שטערן מסטראפקאב, י"צ שלו ט' סיון תשל"ב, י"צ שלה כ"ג אדר ב', ואביו ר' מנשה ז"ל הי' מלמד שם בביתם של האדמורי" סטראפקאב ונתגלגל הדבר שיצאו מאונגארין לגור בבראזיל בעיר ריא דינאירא ונפטרו שם, ונשאר שם בנם אלכסנדר שטערן ומשפחתו ועוד שני בנותיו, קלעריל חי', דבורה ומשפחתם, ואחד מבנותיו מ' שרה שבעלה נקרא ר' ישעי' יוסף בלומענפעלד נ"י גרים בא"י בקרית ישמח משה שיוצאי חלציהם גרים בבני ברק ובתפרח ע"י באר שבע, ובנם ר' נפתלי אלימלך שטערן נ"י גר בפתח תקוה עם משפחתו.

(4) בנם ר' נפתלי חיים ז"ל עם זוגתו מ' מרים בת הרב יצחק אייזיק ז"ל (שהי' בסוף ימיו רב ביפו) לעווינגער נפטרו או נהרגו על קידוש השם בשנת תש"ד ולא הי' להם ילדים י"צ של ר' נפתלי חיים ז"ל בג' כסלו, כפי